ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420282316
Lietas arhīva Nr.A42-02823-16/43

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2016.gada 8.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Staņislavs Linkevičs,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu /pers. D/ pagaidu aizgādņa /pers. E/ pieteikumā par Veselības inspekcijas faktiskās rīcības, nesniedzot atbildi pēc būtības uz /pers. E/ iesniegumu par /pers. D/ veselības aprūpi, atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. E/ (turpmāk arī pieteicējs) 2016.gada 16.martā vērsās Veselības inspekcijā (turpmāk arī Inspekcija) ar iesniegumu, kurā lūdza izvērtēt /pers. D/ sniegto veselības aprūpes kvalitāti VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīcā" un VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā".

Ar Veselības inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas vadītājas p.i. 2016.gada 19.jūlijā lēmumu Nr.5-1/9967/550 "Par /pers. D/ veselības aprūpi" (turpmāk arī Sākotnējais lēmums) nav konstatēti /pers. D/ veselības aprūpes pārkāpumi.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs minēto lēmumu apstrīdēja Veselības inspekcijas vadītājam.

Ar Veselības inspekcijas vadītājas 2016.gada 10.augusta lēmumu Nr.1.3-2/23365/62 (turpmāk - Lēmums) atstāts negrozīts Veselības inspekcijas Veselības aprūpes kvalitātes kontroles nodaļas vadītājas p.i. 2016.gada 19.jūlija lēmums Nr.5-1/9967/550.

Lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] Inspekcija konstatē, ka Sākotnējais lēmums tika pieņemts tikai 19.07.2016., kaut gan ar 28.06.2016. vēstuli Nr.5-1/9967/5661 "Par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu" informēja pieteicēju par administratīvajā lietā Nr.9967/833/5-1 administratīvā akta izdošanas termiņa pagarinājumu tikai līdz 16.07.2016., līdz ar to Inspekcija pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, kas neietekmēja Sākotnējā lēmuma pieņemšanu, tāpēc izsaka rakstveida atvainošanos /pers. D/ un pieteicējam par šo procesuālo pārkāpumu, jo ne no Administratīvā procesa likuma (turpmāk - APL) burta, ne gara neizriet, ka, konstatējot jebkuru procesuālo tiesību pārkāpumu, administratīvajai tiesai administratīvais akts vienmēr būtu jāatceļ. Atbilstoši APL 75.pantam procesuālo pārkāpumu dēļ administratīvais akts nezaudē spēku, bet tikai kļūst apstrīdams. APL 250.panls noteic administratīvā akta pārbaudes apjomu, savukārt APL 253.pants noteic, ka administratīvo aktu tiesa atceļ, ja pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu atzīst par pamatotu. Tādējādi likumdevējs tiesai ir atļāvis izvērtēt procesuālos pārkāpumus un saprātīgi lemt par administratīvā akta atcelšanu vai atstāšanu spēkā. Atbilstoši Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrai procesuālā pārkāpuma dēļ administratīvo aktu ir jāatceļ tad, ja procesuālais pārkāpums ietekmēja vai varēja ietekmēt administratīvo aktu pēc satura.

[1.2] Lēmumā arī norādīts, ka publisko tiesību jomā katrai personai rodas tā saucamās publiskās subjektīvās tiesības kas definējamas kā konkrēta indivīda tiesības prasīt no valsts kādu konkrētu tiesību normā paredzētu darbību vai atturēšanos no darbības kādā konkrētā gadījumā.

Pacientu tiesību likuma 18.panta trešā daļā noteikts, ka atbilde uz sūdzību sniedzam Iesniegumu likumā noteiktajā termiņā vai – gadījumā, ja tiek uzsākts administratīvais process, – vienlaikus ar lēmuma pieņemšanu šajā procesā, tādējādi uz to ir attiecināmas vispārīga, prasības iesniegumu izskatīšanai. Minētā norma piešķir personai tiesības nevis saņemt atzinumu ko paredzēja Ārstniecības likuma 22.pants, bet gan tiesības saņemt atbildi uz iesniegumu. Iestādes rīcība saistībā ar iesniegumu apstrīdama vispārējā kārtībā, kā to paredz Iesniegumu likuma 10.pants.

Pamatkritērijs, kas raksturo atbildes uz iesniegumu tiesiskumu, ir atbildēšana pēc būtības, Latvijas Republikas Satversmes 104.pants. Atbildes sniegšana pēc būtības citstarp nozīmē atbildēšanu uz visiem tiem privātpersonas uzdotajiem jautājumiem, uz kuriem privātpersona vēlas saņemt atbildi (ar nosacījumu, ka jautājums attiecas uz iestādes kompetences jomu) un atbildes pamatošanu. Ar atbildes pamatošanu savukārt jāsaprot norādi uz konkrētiem faktiem argumentāciju, kas noved pie attiecīgiem secinājumiem un pašus secinājumus, lai iesniedzējs, kā arī citas ieinteresētās personas saprastu un izvērtētu saņemtās atbildes pamatotību.

Likumdevējs ir paredzējis, ka persona, kurai ir tiesību vai interešu aizskārums saistībā ai veselības aprūpi, ir tiesīga iesniegt sūdzību Inspekcijā normatīvajos aktos noteikto un nepieciešamo darbību veikšanai, taču šī tiesība ir izmantojama ne vēlāk kā divu gadu laikā ik tiesību vai interešu aizskāruma dienas, kas nav pretēji Latvijas Republikas Satversmei.

Inspekcija, atbildot uz pieteicēja iesniegumu, paskaidroja pieteicējam, ka saskaņā ar APL 1.panta trešo daļu administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts. ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju.

Inspekcija, pamatojoties uz iepriekš minēto, atzīmē, ka Sākotnējais lēmums ir faktisko situāciju konstatējošs administratīvais akts, ar kuru Sākotnējā lēmumā ir konstatēts un minēts, ka Inspekcija nav konstatējusi /pers. D/ veselības aprūpes pārkāpumus, kas saistīti ar veselības aprūpi VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīcā" un VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs", sniegtā veselības aprūpe šajā laikā atzīstama par atbilstošu Ārstniecības likuma 37.panta prasībām.

[1.3] Inspekcija norāda, ka Veselības inspekcijas 2016.gada 15.jūlija atzinums Nr.5-1/9967/239 "Par /pers. D/ veselības aprūpi" (turpmāk arī – Atzinums) pilnībā atbilst materiālo tiesību normām, ka tas sniegts ievērojot Administratīvā procesa likumā noteiktos procesuālos un formālos priekšnoteikumus. Atzinums satur gan pārbaudīto pierādījumu aprakstu, gan arī šo pierādījumu un konstatēto faktisko apstākļu izvērtējumu. Atzinums ietver arī pamatojumu attiecībā uz pieteicēja konkrēti norādītajiem argumentiem un iebildumiem. Tādējādi lietā ir noskaidroti un izvērtēti visi nepieciešamie apstākļi, kā arī sniegtas skaidras, saprotamas un motivētas atbildes uz pieteicēja jautājumiem, un norādīts, pamatojoties uz kādiem konkrētiem faktiem ir izdarīti attiecīgie secinājumi. Tas apstāklis, ka Sākotnējā lēmuma saturs nav atbilstošs pieteicēja subjektīvajiem uzskatiem, nenozīmē, ka tas būtu prettiesisks vai būtu jāvērtē apstākļi atkārtoti.

Inspekcija ir ievērojusi Administratīvā procesa likuma 59.pantā ietverto principu, ka pēc administratīvās lietas ierosināšanas iestāde iegūst informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama, lai izpildītu Pacientu tiesību likuma 18.panta trešā daļā noteikto un pieņemtu attiecīgo lēmumu. No lietas materiāliem t.sk., Atzinuma ir redzams, ka Inspekcija ir pieprasījusi medicīnisko dokumentāciju, kas nepieciešama ekspertīzei un saņēmusi iesaistīto ārstniecības personu paskaidrojumus.

[1.4] Inspekcija secina, ka Sākotnējais lēmums satur gan pārbaudīto pierādījumu aprakstu, gan arī šo pierādījumu un konstatēto faktisko apstākļu izvērtējumu. Lēmums ietver arī pamatojumu attiecībā uz pieteicēja konkrēti norādītajiem argumentiem un iebildumiem. Tādējādi lietā ir noskaidroti un izvērtēti visi nepieciešamie apstākļi, kā arī sniegtas skaidras, saprotamas un motivētas atbildes uz pieteicēja jautājumiem, un norādīts, pamatojoties uz kādiem konkrētiem faktiem ir izdarīti attiecīgie secinājumi. Tas apstāklis, ka Sākotnējā lēmuma saturs nav atbilstošs pieteicēja subjektīvajiem uzskatiem, nenozīmē, ka šāds lēmums būtu atceļams.

Inspekcija izskatīja Sākotnējā lēmuma tiesiskumu un pamatotību daļā, kurā izteikti pieteicēja iebildumi, kā arī izvērtēja lēmuma tiesiskuma pēcpārbaudi kopumā un, atzīst Sākotnējo lēmumu par pamatotu un tiesisku.

[2] 2016.gada 25.augustā tiesā saņemts pieteicēja pagaidu aizgādņa /pers. E/ pieteikums, kurā lūgts atcelt pilnībā Lēmumu un izvērtēt, vai notikušajā ir saskatāmi Ārstniecības likuma normu pārkāpumi. Ar tiesneša lēmumu ierosināta lieta par Veselības inspekcijas faktiskās rīcības, nesniedzot atbildi pēc būtības uz /pers. E/ iesniegumu par /pers. D/ veselības aprūpi, atzīšanu par prettiesisku.

Pieteikumā norādīts, ka Inspekcija Lēmuma pieņemšanas procesā nepamatoti piešķīra neapstrīdamības nozīmi medicīniskajai dokumentācijai un ārstniecības personas paskaidrojumiem. Ārstniecības personas, kuras aizpildīja medicīnisko dokumentāciju, ir ieinteresētas sev labvēlīgā lēmuma pieņemšanā. Pieteikumā arī norādīts, ka Inspekcija, sagatavojot Lēmumu, nav ņēmusi vērā visus izteiktos argumentus, ka Lēmums nesatur skaidru argumentāciju.

[3] Paskaidrojumā tiesai Inspekcija pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, kā arī norāda, ka apsvērumi un argumenti šajā lietā, to pamatojums nepieciešamā un pietiekamā apmērā jau ir izklāstīts Inspekcijas lēmumos. Inspekcija papildus paskaidro, ka Pacientu tiesību likuma 16.panta pirmā daļa nosaka, ka pacientam ir tiesības uz atlīdzību par viņa dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu (arī morālo kaitējumu), kuru ar savu darbību vai bezdarbību nodarījušas ārstniecības iestādē strādājošās ārstniecības personas vai radījuši apstākļi ārstniecības laikā, kā arī tiesības uz atlīdzību par izdevumiem, kas saistīti ar ārstniecību, ja ārstniecība ir bijusi nepieciešama, lai novērstu vai mazinātu ārstniecības personas vai apstākļu ārstniecības laikā nodarītā kaitējuma nelabvēlīgās sekas pacienta dzīvībai vai veselībai.

Pacientu tiesību likuma 16.panta otrā daļa nosaka, ka no Ārstniecības riska fonda pacientam ir tiesības saņemt atlīdzību, taču Pacientu tiesību likuma "Pārejas noteikumu" 1.punkts nosaka, ka Pacientu tiesību likuma 16.panta otrā, trešā, ceturtā un piektā daļa un 17.pants stājas spēkā 25.10.2013. Pacientu tiesību likuma 16.panta otrajā daļā paredzēto atlīdzību izmaksā no 01.05.2014. par kaitējumu, kas nodarīts pacientam pēc 25.10.2013., līdz ar to pieteicējam, ja viņam liekas, ka ir nodarīts kaitējums, saskaņā ar Pacientu tiesību likuma 16.pantu un Ministru kabineta 05.11.2013. noteikumu Nr.1268 "Ārstniecības riska fonda darbības noteikumi" ir tiesības vērsties Nacionālā veselības dienesta Ārstniecības riska fondā.

Inspekcija secina, ka iestādei ir pienākums sniegt saprotamas atbildes uz personas uzdotajiem jautājumiem, kuri ir iestādes kompetencē. Ir svarīgi, lai iestāde kopumā atbildētu uz personas uzdotajiem jautājumiem, tādēļ tas vien, ka iestāde nav sniegusi atsevišķu atbildi uz katru no jautājumiem, nevar būt par pamatu atzinumam, ka atbilde nav sniegta pēc būtības.

Tāpat Inspekcija konstatē, ka atbildes nesniegšana vispār vai atbildes nesniegšana pēc būtības kā faktiskā rīcība atbilstoši APL ir pārbaudāma administratīvajā tiesā. Tomēr minētā Satversmes norma neparedz tiesības prasīt konkrēta satura atbildi.

[4] Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmā daļa noteic, ka administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi.

Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs (..).

Tā kā pieteicējs tiesai nav lūdzis lietu izskatīt mutvārdu procesā, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.[1] panta pirmajai daļai tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējusi pieteicēja pārstāvja un atbildētājas rakstveidā iesniegtos argumentus, lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Saskaņā ar Pacientu tiesību likuma 5.panta pirmo daļu katrai personai Ārstniecības likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības saņemt veselības stāvoklim atbilstošu ārstniecību. Panta otrā daļa cita starp paredz, ka pacientam ir tiesības uz kvalitatīvu un kvalificētu ārstniecību neatkarīgi no viņa slimības rakstura un smaguma.

Ja persona nav apmierināta ar ārstēšanas kvalitāti, likuma 18.pants paredz tiesību aizsardzības iespējas. Saskaņā ar panta pirmo daļu persona var izmantot visus likumos paredzētos tiesību aizsardzības mehānismus, tai skaitā vērsties tiesā likumā noteiktajā kārtībā. Panta otrā daļā noteic, ka, ja tiesību vai interešu aizstāvēšana notiek administratīvā procesa ietvaros, attiecīgos administratīvos aktus un faktisko rīcību, ja šajā likumā nav noteikts citādi, var apstrīdēt Veselības inspekcijā. Veselības inspekcijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā. Savukārt atbilstoši panta trešajai daļai persona normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ne vēlāk kā divu gadu laikā no tiesību vai interešu aizskāruma dienas ir tiesīga iesniegt sūdzību Veselības inspekcijā normatīvajos aktos noteikto un nepieciešamo darbību veikšanai. Atbilde uz sūdzību sniedzama Iesniegumu likumā noteiktajā termiņā vai - gadījumā, ja tiek uzsākts administratīvais process, - vienlaikus ar lēmuma pieņemšanu šajā procesā.

No iepriekš minētajām likuma normām izriet, ka jebkurai personai ir tiesības izteikt iebildumus par saņemto ārstēšanu. Kompetentā iestāde

ārstniecības strīdu risināšanai ir Inspekcija.

Ja aplūko Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumu Nr.76 "Veselības inspekcijas nolikums" 4.punktu, tad secināms, ka Inspekcijai ir plašas iespējas savu uzdevumu pildīšanā. Tai ir tiesības: veikt ekspertīzes un sniegt atzinumus par veselības aprūpes kvalitāti ārstniecības iestādē (4.1.apakšpunkts); izskatīt personu iesniegumus (4.3.apakšpunkts); izdot administratīvos aktus (4.5.apakšpunkts); izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus (4.9.apakšpunkts).

Attiecībā uz ārstniecības kvalitāti parasti jāizlemj, vai ārstniecības persona ir saucama pie administratīvās atbildības.

Pacientu tiesību likuma 18.panta trešā daļa norāda, ka Inspekcijai ir pienākums sniegt personai atbildi. Proti, trešās daļas pēdējais teikums paredz, ka Inspekcija vai nu uzsāk administratīvo procesu (ar ko, visdrīzāk, saprotama administratīvā pārkāpuma lietvedība), vai arī sniedz atbildi Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā. Normā gan ir minēts vārds "termiņā", tomēr no normas konteksta secināms, ka likumdevējs ir domājis izskatīšanu ne tikai Iesniegumu likumā noteiktajā termiņā, bet gan šajā likumā noteiktajā kārtībā. Šāds secinājums izdarāms tāpēc, ka atbildes sniegšana un administratīvā procesa uzsākšana minētas kā alternatīvas.

Līdz ar to, ja persona ir vērsusies Inspekcijā ar sūdzību par ārstniecības kvalitāti, tai ir tiesības saņemt Inspekcijas izvērtējumu par strīdus situāciju arī gadījumā, ja netiek saskatīts administratīvā pārkāpuma sastāvs un netiek ierosināta administratīvā pārkāpuma lietvedība. Citiem vārdiem sakot, personai ir tiesības saņemt atbildi pēc būtības *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 25.oktobra spriedumu lietā Nr.SKA-340/2013)*.

[7] Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 104.panta pirmo teikumu ikvienam ir tiesības likumā paredzētajā veidā vērsties valsts un pašvaldību iestādē ar iesniegumiem un saņemt atbildi pēc būtības. Valsts pienākums atbilstoši šai konstitucionālajai normai ir sniegt atbildi, kurā ir izvērtēti uzdotie jautājumi un tie motivēti atbildēti *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 21.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-22/2008 17.punktu)*. Atbildes nesniegšana vispār vai atbildes nesniegšana pēc būtības kā faktiskā rīcība atbilstoši Administratīvā procesa likumam ir pārbaudāma administratīvajā tiesā *(skatīt turpat, 19.punkts)*.

[8] Izvērtējot pieteikumu tiesai, ir secināms, ka pieteicējs nav apmierināts ar /pers. D/ sniegto veselības aprūpes kvalitāti VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīcā" un VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā".

Pieteicējs uzskata, ka Inspekcija, sagatavojot Lēmumu, nav ņēmusi vērā visus izteiktos argumentus, ka Lēmums nesatur skaidru argumentāciju.

Uz minēto Inspekcija norāda, ka Inspekcija darbojas pamatojoties uz Ministru kabineta 05.02.2008. noteikumiem Nr.76 "Veselības inspekcijas nolikums", kuru 3.1.punkts nosaka, ka Inspekcija uzrauga un kontrolē ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes un darbspējas ekspertīzes jomā, kā arī veselības aprūpes profesionālo un darbspējas ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādēs.

Inspekcija norāda, ka ne Inspekcijas, ne tiesas kompetencē nav noteikt vai pārbaudīt ārstēšanas metodes vai slimības diagnozi, ja vien tā nav noteikta, acīmredzami pārkāpjot uz pierādījumiem balstītus medicīnas principus.

Sniedzot atzinumu, priekšroka piešķirama medicīniskajā dokumentācijā fiksētajai informācijai, kas uzskatāma par objektīvu, jo fiksēta uzreiz pēc personas vēršanās ārstniecības iestādēs. Šādus ierakstus ārstniecības iestādes veic ar nolūku, lai ārstēšanas gaitā fiksētie fakti būtu dokumentēti pēc iespējas precīzāk un lai nebūtu pat mazākās iespējas tos, aprakstot pēc ilgāka laika, atspoguļot neprecīzi vai pat sagrozīti.

Inspekcija pēc /pers. D/ medicīniskās dokumentācijas secināja, ka nav konstatēti /pers. D/ veselības aprūpes pārkāpumi.

Tiesa piekrīt Inspekcijas viedoklim, ka iestādei ir pienākums sniegt saprotamas atbildes uz personas uzdotajiem jautājumiem, kuri ir iestādes kompetencē. Ir svarīgi, lai iestāde kopumā atbildētu uz personas uzdotajiem jautājumiem, tādēļ tas vien, ka iestāde nav sniegusi atsevišķu atbildi uz katru no jautājumiem, nevar būt par pamatu atzinumam, ka atbilde nav sniegta pēc būtības.

Tiesa norāda, ka atbildes nesniegšana vispār vai atbildes nesniegšana pēc būtības kā faktiskā rīcība atbilstoši APL ir pārbaudāma administratīvajā tiesā, tomēr minētā Satversmes norma neparedz tiesības prasīt konkrēta satura atbildi (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 17.marta lēmuma lietā Nr. SKA- 367/2011 7.punktu, 2010.gada 26.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-785/2010 6.punktu)*. Nozīme ir tam, ka iestādes atbildes attiecas uz personas uzdotajiem jautājumiem, nevis tam, vai atbildes saturs precīzi atbilst personas priekšstatam par vēlamo atbildi (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 26.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-785/2010 8.punktu)*. Iestādei ir pienākums sniegt saprotamas atbildes uz personas uzdotajiem jautājumiem, kuri ir iestādes kompetencē. Ir svarīgi, lai iestāde kopumā atbildētu uz personas uzdotajiem jautājumiem *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 23.marta lēmuma lietā Nr.SKA- 360/2009 10.punktu)*.

No minētā izriet, ka tiesas kompetencē nav vērtēt pēc būtības strīdus jautājumus, bet gan izlemt, vai iestāde ir sniegusi motivētu atbildi uz personas iesniegumu.

Tiesa konstatē, ka Inspekcijas Lēmumā ir sniegta atbilde pēc būtības uz pieteicēja jautājumu par /pers. D/ sniegto veselības aprūpes kvalitāti VSIA "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīcā" un VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā". Tas, vai Inspekcijas sniegtā faktu interpretācija ir pamatota pēc būtības, nav tiesas kompetencē, tādēļ tiesa to nepārbauda.

[9] Tiesai nav šaubu par to, ka /pers. D/ veselības aprūpes kvalitāte ir izvērtēta un tiesai, izskatot administratīvo lietu par atbildes nesniegšanu pēc būtības uz /pers. D/ pagaidu aizgādņa iesniegumu, nav pamata apšaubīt ārsta eksperta izdarītos secinājumus. Tomēr pacientam saskaņā ar Pacientu tiesību aizsardzības likumu ir tiesības saņemt informāciju par viņa ārstniecību no ārstniecībā iesaistītajām personām. Minētā informācija ir sniedzama pacientam saprotamā formā, izskaidrojot medicīniskos terminus un ņemot vērā pacienta vecumu, briedumu un pieredzi (4.panta trešā, ceturtā un piektā daļa). Tas pats princips par informācijas sniegšanu saprotamā formā ir attiecināms arī uz Veselības inspekcijas sniegto atbildi pēc tam, kad ir izskatīts personas iesniegums saskaņā ar Pacientu tiesību aizsardzības likuma 18. pantu.

[10] Apkopojot iepriekš konstatētos apstākļus, tiesa secina, ka uz /pers. D/ pagaidu aizgādņa iesniegumos izteiktajiem jautājumiem un iebildumiem Inspekcija Lēmumā kopumā ir devusi saprotamas atbildes, kuras attiecas uz uzdoto jautājumu būtību. Citiem vārdiem sakot, iestāde ir ievērojusi pieteicēja tiesības saņemt atbildi pēc būtības un ir sniegusi motivētu atbildi uz pieteicēja iesniegumiem.

Vienlaikus tiesa no pieteikuma kopumā secina, ka pieteicēja galvenais mērķis ir panākt sniegto veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes izvērtējumu pēc būtības.

Augstākā tiesa savā praksē ir norādījusi, ka prasījums par ārstniecības iestādes sniegtā pakalpojuma kvalitāti, attiecīgi arī atlīdzinājuma prasījums ir skatāms civiltiesiskā kārtībā *(Augstākās tiesas 2014.gada 4.jūlija lēmums lietā Nr.SKA - 740/2014, 5.punkts)*.

Līdz ar to pieteicējam pastāv iespēja vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā pret medicīnisko pakalpojumu sniedzēju.

[11] Administratīvā procesa likuma 124.panta pirmā daļa noteic, ka par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā maksā valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturtā daļa noteic, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas ar tiesas lēmumu bijis pilnīgi vai daļēji atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Šādos gadījumos tiesa pieteicēja pienākumu samaksāt valsts nodevu attiecīgajā apmērā norāda sprieduma rezolutīvajā daļā. Ja pieteicējs triju mēnešu laikā neiesniedz tiesai valsts nodevas apmaksu apliecinošu dokumentu, tiesa sprieduma norakstu nosūta tiesu izpildītājam izpildei.

Savukārt Administratīvā procesa likuma 126.panta piektā daļa noteic, ka šā panta ceturtajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumu iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.). Ņemot vērā to tiesību un interešu nozīmīgumu, kuras pieteicējs bija vēlējies aizsargāt, izņēmuma kārtā tiesa (tiesnesis) arī citos gadījumos ar motivētu lēmumu var atbrīvot pieteicēju no pienākuma samaksāt valsts nodevu, ja pieteikums tiek noraidīts.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 1.septembra lēmumu /pers. D/ pilnīgi atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu *(lietas 2. - 4.lapa)*. Ievērojot to, ka pieteikums nav iesniegts par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.), to, ka pieteikums nav atzīstams par izņēmumu, lai pieteicēju varētu atbrīvot no pienākuma samaksāt valsts nodevu, kā arī to, ka pieteikums tiek noraidīts, pieteicējam ir uzliekams pienākums samaksāt valsts nodevu pilnā apmērā, proti, atmaksāt valstij nesamaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

[12] Saskaņā ar Iesniegumu likuma 10.panta otro daļu lietā par personas tiesībām saņemt atbildi pēc būtības uz iesniegumu pieņemtais tiesas spriedums nav pārsūdzams. Līdz ar to tiesa norāda, ka tās spriedums nav pārsūdzams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturto daļu, 246.-251., 289.-291.pantu un Iesniegumu likuma panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. D/ pagaidu aizgādņa /pers. E/ pieteikumu par Veselības inspekcijas faktiskās rīcības, nesniedzot atbildi pēc būtības uz /pers. E/ iesniegumu par /pers. D/ veselības aprūpi, atzīšanu par prettiesisku.

Uzlikt par pienākumu /pers. D/ pagaidu aizgādnim /pers. E/ atmaksāt valstij nesamaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā, iesniedzot tiesai valsts nodevas apmaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis S.Linkevičs